

UNIVERZITET U TUZLI

Filozofski fakultet

Odsjek: Engleski jezik i književnost

Oblast: Savremeni engleski jezik

STUDIJSKI PROGRAM

II ciklusa studija

LINGVISTIKA ENGLESKOG JEZIKA

Tihomila Markovića 1, 75000 Tuzla, Bosna i Hercegovina

+387 306 330/331, www.untz.ba, www.ff.untz.ba

Obavezni sadržaj studijskog programa koji se realizuje **od akademske 2011/12. godine** (po redoslijedu kako slijedi):

Opći dio

1. Stručni i akademski naziv i stepen koji se stiče završetkom studija II ciklusa

Kandidat nakon završetka studija II ciklusa *Lingvistika engleskog jezika* prema listi akademskih titula koje je objavilo Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport TK.

2. Uslovi za upis na studijski program

Pravo upisa na studijski program II ciklusa imaju sva lica koja su završila odgovarajući dodiplomski studij/studij I ciklusa u trajanju od četiri godine (sa ostvarenih 240 ECTS bodova). Odgovarajući dodiplomski studij je dodiplomski studij engleskog jezika i književnosti. Način rangiranja prijavljenih kandidata je na osnovu prosječne ocjene ostvarene na prethodnom ciklusu studija.

3. Naziv i ciljevi studijskog programa

Naziv studijskog programa: **Lingvistika engleskog jezika**

Ciljevi ovoga ciklusa studija su:

- 1) upoznati studente sa lingvističkim teorijama 20. i 21. stoljeća
- 2) upoznati studente s temeljnim lingvističkim disciplinama: fonologiju, morfologiju, sintaksu i semantiku
- 3) usavršavanje znanja studenata za usmeno i pismeno korištenje engleskog jezika, koje bi trebalo odlikovati gramatička preciznost, tečnost i bogatstvo vokabulara u raznim situacijama i kontekstima
- 4) osposobljavanje za naučno-istraživački rad,
- 5) upoznati studente sa osnovama kognitivne lingvistike kao jedne od najznačajnijih paradigmi u savremenoj lingvistici
- 6) upoznati studente sa osnovama pragmatike i sociolingvistike
- 7) specijalizacija znanja iz savremenog engleskog jezika, odnosno lingvistike engleskog jezika, kao i opće lingvistike

4. Trajanje II ciklusa i ukupan broj ECTS bodova

Trajanje u godinama:	jedna (1)
Sedmica godišnje:	trideset (30)
Ukupno ECTS:	60 ECTS

Studijski program II ciklusa *Lingvistika engleskog jezika* traje jednu akademsku godinu. Nastava se izvodi tokom dva semestra (zimski i ljetni) u toku ove jedne akademske godine, a svaki semestar traje 15 sedmice. U toku ove akademske godine student sluša 5 predmeta (4 obavezna i 1 izborni), koji ukupno nose 38 ECTS, dok izrada završnog magistarskog rada iznosi 22 ECTS. Tako student stiče ukupno 60 ECTS kredita da bi stekao akademsko zvanje magistra.

Predmeti na studijskom programu su podijeljeni na obavezne i izborne i nose odgovarajući broj kredita, što je utvrđeno nastavnim planom i programom. Nastava je preraspoređena tako da se 4 obavezna predmeta izvode u zimskom semestru kroz 16 sati nastave sedmično (240 sati kontakt nastave u semestru), a u ljetnom semestru se sluša 1 izborni predmet kroz 4 sata nastave sedmično (60 sati nastave ukupno u prvom dijelu semestra), bira tema i priprema izrada završnog magistarskog rada (drugi dio semestra). Ukupan broj kredita koji student treba skupiti na kraju master studija iz lingvistike engleskog jezika je 60 ETCS po godini odnosno 30 ETCS po semestru.

5. Kompetencije i vještine koje se stiču kvalifikacijom (diplomom)

- Studenti će ovladati engleskim jezikom tako da dostignu nivo C1 prema nomenklaturi Zajedničkog evropskog okvira za učenje stranih jezika
- Studenti će biti upoznati sa lingvistički pravcima i teorijama koje su značajne za proučavanje engleskog jezika i biti osposobljeni da ova znanja praktično primjenjuju u svojim naučno-istraživačkim radovima i u različitim profesionalnim okruženjima kao što je podučavanje jezika.
- Studenti će razumjeti strukturu engleskog jezika na fonološkom, morfološkom i sintaksičkom i semantičkom nivou i biti upoznati sa raznim teorijskim pristupima ovim nivoima jezične analize.
- Studenti će razumjeti i znati prepoznavati društvene uzroke koji dovode do promjene u fonološkoj, gramatičkoj i semantičkoj strukturi engleskog jezika
- Na osnovu poznavanja jezične strukture engleskog i bosanskog/hrvatskog/srpskog jezika, studenti će biti sposobni analizirati razlike koje su od posebnog značaja za učenje engleskog jezika i prevođenje i o takvim razlikama pisati naučne radove koji će biti primjenjivi u praksi.
- Studenti će moći čitati, analizirati i kritički evaluirati lingvistička istraživanja i pokazati visok stupanj kritičkog mišljenja i rješavanja problema.
- Studenti će moći provoditi izvorna istraživanja, analizirati podatke i izvoditi zaključke.
- Studenti će biti pripremljeni za nastavak školovanja na doktorskom studiju.

6. Uslovi prelaska sa drugih studijskih programa u okviru istih ili srodnih oblasti studija

Student može preći na studijski program II ciklusa *Lingvistika engleskog jezika* sa bilo kojeg drugog istog ili srodnog studijskog programa II ciklusa ukoliko ispunjava uslove za upis ovog studijskog programa, odnosno da ima završen dodiplomski studij/studij I ciklusa engleskog jezika i književnosti u trajanju od četiri godine (sa ostvarenih 240 ECTS bodova). Odluku o srodnosti studijskog programa donosi Vijeće studijskog programa. Pri tome se priznaju ostvareni ECTS bodovi na prethodnom studijskom programu. Vijeće studijskog programa određuje broj ostvarenih ECTS bodova za svaki kolegij pojedinačno.

7. Lista nastavnih predmeta i broj sati potreban za njihovu realizaciju, te pripadajući broj ECTS bodova

LINGVISTIKA ENGLESKOG JEZIKA (60 ECTS)

NASTAVNI PREDMET	IX				X			
	P	AV	LV	ECTS	P	AV	LV	ECTS
Savremene lingvističke teorije	4	0	0	8				
Temeljne lingvističke discipline	4	0	0	8				
Jezične vježbe 9	3	0	1	8				
Metodologija lingvističkih istraživanja	3	0	1	6				
Izborni predmeti u X semestru (student bira jedan od dva ponuđena predmeta)								
Kognitivna lingvistika					3	0	1	8
Interdisciplinarne grane lingvistike					3	0	1	8
Magistarski rad								22
UKUPNO	14	0	2	30	6	0	2	30

8. Uslovi upisa u sljedeći semestar, te način završetka studija

Način studiranja organiziran je po principima kolokviranja semestara i polaganja ispita na semestralnoj osnovi. Da bi prešli iz zimskog u ljetni semestar u toku akademske godine, studenti moraju kolokvirati (ispuniti predispitne obaveze i osigurati potpis da je nastava odslušana) sva četiri predmeta iz prethodnog semestra, odnosno ostvariti 30 ECTS. Da bi pristupili izradi završnog rada studenti moraju uspješno položiti svih 5 predmeta i ostvariti 38 ECTS. Uspješno odbranjen završni rad vrednuje se sa 22 ECTS.

Studij II ciklusa završava se polaganjem svih ispita, te izradom i javnom odbranom završnog rada u skladu sa studijskim programom, te u skladu sa Pravilima studiranja na II ciklusu studija. Student ima pravo na odobrenje teme za izradu završnog rada sticanjem statusa studenta II ciklusa, a najkasnije do 10. sedmice ljetnog semestra. Student u dogovoru sa nastavnikom može NNV/UNV-u predložiti temu za izradu završnog rada kao i podnijeti zahtjev za dodjelu prethodno usvojene teme za izradu završnog rada koja treba da sadrži kratku razradu teme, sa naznakom ciljeva istraživanja, korištenih metoda i očekivanih rezultata. Završni rad se može predati na ocjenu i dalji postupak ukoliko je kandidat ostvario sve ECTS bodove predviđene za nastavne predmete i ukoliko je izvršio sve finansijske i druge obaveze utvrđene studijskim programom. Uz podnošenje rada na ocjenu kandidat prilaže i saglasnost mentora da se rad stavi u postupak ocjene. Proces ocjene i javne odbrane završnog rada utvrđen je bliže Pravilima studiranja na II ciklusu studija.

9. Način izvođenja studija

Kombinacija redovnog studija i učenja na daljinu.

10. Druga pitanja od značaja za izvođenje studijskog programa

Opis programa

Savremene lingvističke teorije

Cilj kolegija je pobliže upoznati studente sa lingvističkim teorijama 20. i 21. stoljeća, osnovnim idejama ovog perioda i glavnim predstavnicima raznih lingvističkih pravaca. Studenti će se prvo ukratko upoznati sa početcima lingvističke misli i prvim gramatičkim istraživanjima. Nakon toga će se ukratko predstaviti lingvistički pravci 18. i 19. stoljeća koji su bili neposredna preteča modernoj lingvistici, kao i autori tog perioda koji su postavili temelje idejama na kojima se zasniva savremena lingvistika. Dalje ćemo predstaviti evropske i američke strukturalističke škole (Saussure, Praški lingvistički krug, Deskriptivisti, Etnolingvistika). Onda će se studentima predstaviti generativna gramatika, funkcionalna gramatika, i kognitivna lingvistika, kao pravci koji su dali najznačajnije rezultate za proučavanje engleskog jezika.

Literatura:

Robins, R. H. (1997). *A Short History of Linguistics*. London: Longman.

Harris, R., T. J. Taylor (1989). *Landmarks in Linguistic Thought: The Western Tradition from Socrates to Saussure*. London: Routledge.

Joseph, J.E., N. Love, T. J. Taylor (2001). *Landmarks in Linguistic Thought II: The Western Tradition in the Twentieth Century*. London: Routledge.
Harris, R.A. (1995). *The Linguistics Wars*. Oxford: Oxford University Press.

Temeljne lingvističke discipline

Cilj kolegija je upoznati studente s temeljnim lingvističkim disciplinama. Studenti će obrađivati temeljne lingvističke discipline: fonologiju, morfolologiju, sintaksu i semantiku. Studenti će se malo šire upoznati sa terminologijom i najznačajnijim dostignućima u ovim oblastima. Na fonološkom nivou obrađivat će se detaljno govorni organi, distinktivna obilježja fonema, distribucija fonema, struktura sloga i prozodijska obilježja. Na morfološkom nivou će se obrađivati flektivni i tvorbeni morfemi, te razni procesi tvorbe riječi koje nalazimo u engleskom jeziku. U sintaksi će se obrađivati razni pristupi analizi rečenične strukture. U semantičkoj analizi će se analizirati razni pristupi značenju (denotacija, konotacija, referenca), semantička polja u raznim teoretskim pristupima, komponencijalna analiza, uloga enciklopedijskog znanja u semantičkoj analizi u raznim semantičkim teorijama i druga pitanja povezana sa značenjem.

Literatura:

- Dirven, R., M. Verspoor (2004). *Cognitive Exploration of Language and Linguistics*. Amsterda/Philadelphia: John Benjamins.
- Odden, D. (2005). *Introducing Phonology (Cambridge Introductions to Language and Linguistics)*. Cambridge: Cambridge University Press.
- de Lacy, P. (2007). *The Cambridge Handbook of Phonology*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Davenport, M, S.J. Hannahs (2005). *Introducing Phonetics and Phonology*. London/New York: Hodder Arnold.
- Bauer, L. (2004). *Morphological Productivity*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Plag, I. (2003). *Word Formation in English*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Brown, E.K., J.E. Miller (1980). *Syntax: A Linguistic Introduction to Sentence Structure*. London: Hutchinson.
- Givón, T. (1984). *Syntax: A Functional-Typological Introduction*. Amsterdam: John Benjamins.
- Matthews, P.H. (1981). *Syntax*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Matthews, P.H. (1993). "Central concepts of syntax." Jacobs, J., A. von Stechow, W. Sternefeld, Th. Vennemann, (ur.). *Syntax. An International Handbook of Contemporary Research. Ein internationales Handbuch zeitgenössischer Forschung*, Berlin/New York: Walter de Gruyter, 89-117.
- Riemer, N. (2010). *Introducing Semantics*. Oxford: Oxford University Press.
- Geeraerts, D. (2010). *Theories of Lexical Semantics*. Oxford: Oxford University Press.

Jezične vježbe 9

Cilj je kolegija usavršavanje znanja studenata za usmeno i pismeno korištenje engleskog jezika, koje bi trebalo odlikovati gramatička preciznost, tečnost i bogatstvo vokabulara u raznim situacijama i kontekstima (npr. samostalno pripremanje usmenog izlaganja i pismenih radova na engleskom jeziku). Usavršavanje znanja engleskog jezika se odvija razvijanjem jezičnih vještina čitanja, pisanja, slušanja i govorenja. Studenti čitaju i razmatraju brojne i raznovrsne autentične tekstove, uključujući izvratke iz knjiga, dnevnih novina, i časopisa, slušaju intervjue s izvornim govornicima engleskog jezika kako bi proširili vokabular te usavršili problematične gramatičke strukture. Uključivanjem širokog raspona jezičnih vještina studenti pismeno i usmeno obrađuju zadane teme. Naglasak će se staviti na komunikacijsku kompetenciju, a posebno na obradu akademskih tekstova s razvijanjem kritičkog mišljenja. Također, posebna pažnja će se pokloniti pismenom izražavanju na engleskom jeziku, posebno akademskom pisanju.

Literatura:

- Gude, K., M. Duckworth (2002). *Proficiency Masterclass*. Oxford: Oxford University Press
- Capel, A., W. Sharp (2002). *Objective Proficiency*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Jones, L. (2002). *New Progress to Proficiency*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Side, R., G. Wellman (2002). *Grammar and Vocabulary for Cambridge Advanced and Proficiency*. Harlow: Longman.
- McCarthy, M., F. O'Dell (2002). *English Vocabulary in Use: Advanced*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Bailey, R. (2003). *Academic writing: A Practical guide for students*. Cheltenham: Nelson Thornes.

Metodologija lingvističkih istraživanja

Cilj kolegija je razviti sposobnost interpretacije i kritičke analize provedenih lingvističkih istraživanja, razviti sposobnost promišljanja postupaka vezanih za pojedine faze istraživanja, od planiranja, provedbe i analize istraživanja, do pismene i usmene prezentacije provedenog istraživanja, te razviti svijest o etičkim načelima istraživanja. Kolegij upoznaje studente sa teorijskim i praktičnim aspektima naučnih istraživanja u polju lingvistike. U teorijskom dijelu kolegija daje se pregled metoda koje se primjenjuju u lingvističkim istraživanjima te se razmatraju njihove prednosti i nedostaci, a vrši se i analiza i diskusija stručnih i znanstvenih članaka. Posebno se analiziraju pristupi i postupci u provedbi istraživanja počevši od planiranja istraživanja, što uključuje postavljanje problema, formuliranje hipoteze i određivanje ciljeva, te postavljanje kriterija za odabir metode istraživanja u skladu s postavljenim ciljem, kontekstom i praktičnim ograničenjima istraživanja. U praktičnom dijelu kolegija, studenti primjenjuju stečena znanja na istraživanju manjeg opsega koje provode. Posebna pažnja se pridaje odlikama akademskog pisanja i njegovim etičkim načelima, te načinima prikupljanja podataka i bibliografskih izvora.

- Litosseliti, L. (2010). *Research Methods in Linguistics*. London: Continuum.
- Wray, A., A. Bloomer (2006). *Projects in Linguistics. A Practical Guide to Researching Language*. London: Hodder Arnold.
- Meyer, F. C. (2004). *English Corpus Linguistics: An Introduction*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Hartley, J. (2008). *Academic Writing and Publishing: A Practical Handbook*. New York: Routledge.
- Garibaldi, J. (1995). *MLA Handbook for Writers of Research Papers*. New York: The Modern Language Association of America.

Kognitivna lingvistika

Glavni cilj kolegija je uvesti studente u kognitivnu lingvistiku kao jednu od najznačajnijih paradigmi u suvremenoj lingvistici, ali i pokazati da je kognitivna lingvistika kao model otvorena za interdisciplinarnost. Kolegij je oblikovan je kao uobičajen mješavina pregleda i praktičnih ilustracija šta kognitivna lingvistika može i kako to radi. Kolegij započinje pregledom općeg konteksta unutar kojega valja tumačiti pojavu i razvoj kognitivno-lingvističkog pokreta. Drugi dio nastavlja suprotstavljajući funkcionalno-kognitivni pristup jeziku njegovom glavnom suparniku, formalno-generativnom pristupu. Nakon pregleda temeljnih pretpostavki dvaju paradigmi, detaljno se razrađuju tri glavne tačke u kojima se razlikuju kako bi se pripremila koherentna karakterizacija kognitivne paradigme: 1. status pravila u jeziku i jezičnom opisu; 2. motivacija – tvrdi se da jezična sposobnost nije neovisna od drugih sposobnosti već je dio općih sposobnosti te dijeli s njima kognitivne resurse, te je tako jezik motiviran činjenicom ljudske egzistencije; 3. temeljni elementi u spoznaji i jeziku – polazi se od toga da su konceptualni entiteti i njihovi sastavni dijelovi u međusobnoj interakciji na načine koji imaju ključnu ulogu u oblikovanju jezičnih struktura.

Literatura

- Croft, W., A. D. Cruse (2004). *Cognitive Linguistics*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Dirven, R., M. Verspoor (1998). *Cognitive Exploration of Language and Linguistics*. (Cognitive Linguistics in Practice 1). Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins.
- Lakoff, G. (1987). *Women, Fire and Dangerous Things*. Chicago: University of Chicago Press.
- Langacker, R. W. (1987). *Foundations of Cognitive Grammar*. 2 vols. Stanford: Stanford University Press.
- Taylor, J. R. (2002). *Cognitive Grammar*. (Oxford Textbooks in Linguistics). Oxford: Oxford University Press.

Interdisciplinarne grane lingvistike

U sklopu ovog predmeta studenti će izučavati sociolingvistiku i pragmalingvistiku. Od sociolingvističkih pitanja, najviše pažnje će se posvetiti varijantama engleskog jezika koje se realiziraju kroz geografske dijalekte i društvenu stratifikaciju. Osim toga, obrađivat će se jezični stilovi i registri, jezično posuđivanje, manjinski jezici, jezična politika i standardizacija. Obradivat će se i procesi pidžinizacije i kreolizacije. Studenti će se ukratko upoznati sa definicijom pragmatike i recentnim istraživanjima u ovoj oblasti. Obradivat će se deiksa, implikatura, govorni činovi, presupozicija i konverzacija. Također će se obrađivati šale i sarkazam.

Literatura:

- Svartvik, J., G. Leech (2006). *English: One Tongue, Many Voices*. New York: Palgrave Macmillan.
- Trudgill, P. (2000). *Sociolinguistics: An Introduction to Language and Society*. London: Penguin Books.
- Wardhaugh, R. (2006). *Introduction to Sociolinguistics*. (Blackwell Textbooks in Linguistics). Malden: Blackwell Publishing.
- Green, G. (1996). *Pragmatics and Natural Language Understanding*. Mahwah: NJ Lawrence Erlbaum Associates.
- Levinson, S. C. (1983). *Pragmatics*. (Cambridge Textbooks in Linguistics). Cambridge: Cambridge University Press.
- Coulson, S. (2000). *Semantic Leaps: Frame-shifting and Conceptual Blending in Meaning Construction*. Cambridge: Cambridge University Press.